

Rannar Raba

«Noh, nüüd on siis valmis,» õhkas president Toomas Hendrik Ilves end neljapäeva õhtupoolikul Abja-Paluoja külalistest pungil raamatupoe kitsukese ukse vahelt sisse pressides.

«Valmis jaa!» hõiskas üks äsja trükivalgust näinud mulgi keele sõnastiku autoritest Alli Laande ruumi teisest otsast vastu.

Ligi viis aastat väldanud töö viljana sündinud trükise esitlust oli tunnistama tulnud mitukümmend huvilist alates ümbruskonna vallavanematest ning lõpetades võru kultuuri instituudi esindajatega. «Ega see viis aastat ühe raamatu tegemiseks ülearu pikk aeg ole, aga tunne oli küll selline, et andis ikka oodata,» rääkis Laande.

President ehk Ärma-Toomas, nagu raamatu esitlusel teda sisse juhutati, märkis järgmiseks, et Mulgi kuube ja arhitektuuri teatakse üle Eesti juba üpris hästi ning seetõttu oli just nüüd paras hetk suunata tähelepanu siinsele murdele.

«Seda raamatut oli väga vaja. Eriti mulle,» sõnas ta ning viitas oma vanavanaema kirjadele, mis on otsast otsani mulgi keeles kirjutatud ning mida ta ikka ja jälle sirvida tavatseb.

Ilves avaldas veendumust, et seesugused sõnastikud aitavad avardada kogu eesti kultuuriruumi, sest tänu nendele on võimalik avastada pärandit, mida me keelelise barjääri tõttu esialgu veel kuigi hästi ei tunne.

Sõnastiku toimetaja, eesti keele instituudi direktor Urmas Sutrop lausus tehtud tööle tagasi vaadates, et teda hämmastas kõige rohkem see, kui paljud tema igapäevases kõnepruugis kasutusel olevad sõnad, mida ta varem oli kirjakeelseiks pidanud, on tegelikult tulnud just mulgi keelest. «Et siit vaid mõnikümmend meetrit eemal seisab ühe maja seinal minu mulgist vanaonu mälestustahvel, olen selle avastuse üle kahtlemata uhke.»

Maailma esimese mulgi keele sõnastiku koostasid Alli Laande ja Triin Todesk ning toimetasid Karl Pajusalu, Urmas Sutrop ja Ellen Niit. Lisaks löid sõnastikku ettevalmistanud töörühmas kaasa Kristi Ilves, Asta Jaaksoo, Asta Mäeorg, Helju Lehesmets, Ants Taul, Mare-Helgi Keldo, Erna-Elise Neimann, Hillevi-Kärt Muska ja Ilse Iisrael.

Artikkel Sakala [veebilehel](#) .